

Zin in leren! Zin in leven!

1. Inleiding

In het katholiek basisonderwijs is het leren en leven op school gericht op de harmonische ontwikkeling van de hele persoon: hoofd, hart en handen. Dat betekent dat we investeren in de ontwikkeling van kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes die leerlingen nodig hebben om zelfredzaam en gelukkig te functioneren in de hen omringende wereld.

Om voorspoedig te ontwikkelen, hebben de leerlingen een gids nodig. Die gids is de leraar. Geholpen door het ordeningskader van *Zin in leren! Zin in leven!*, dat de harmonische ontwikkeling benoemt en beschrijft, kan hij/zij de leerlingen gericht begeleiden en ondersteunen.

2. Aandacht voor persoonsgebonden en cultuurgebonden ontwikkeling

2.1 De persoonsgebonden ontwikkeling

Bij de persoonsgebonden ontwikkeling zijn de leerinhouden opgenomen die betrekking hebben op de ontwikkeling van kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes vanuit de fysieke, psychische, sociale en spirituele basisbehoeften om te komen tot *Zin in leren! en Zin in leven!* Zo vormen we onze leerlingen tot vrije, competente en solidaire mensen die zin en betekenis vinden in leven en samenleven.

2.2 Cultuurgebonden ontwikkeling

Door te werken aan de cultuurgebonden ontwikkeling zetten we in op de ontwikkeling van kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes die leerlingen nodig hebben om cultureel zelfbewustzijn te ontwikkelen en om te participeren aan de veranderlijke wereld van vandaag en morgen. Cultureel zelfbewustzijn gaat over het leven in al zijn vormen, en over de capaciteit om daarmee te handelen en erop te reflecteren. Zo komen kinderen tot diepere inzichten over wie ze zijn en over de culturele diversiteit

die hen omringt. Je vindt cultuurgebonden ontwikkeling in de volgende ontwikkelvelden:

- ontwikkeling van oriëntatie op de wereld;
- mediakundige ontwikkeling;
- muzische ontwikkeling;
- taalontwikkeling;
- ontwikkeling van wiskundig denken;
- Rooms-katholieke godsdienst.

2.3 Dynamisch samenspel

Met de ordening in ontwikkelvelden thematiseren en benoemen we de harmonische ontwikkeling van kinderen. Dat moet voor helderheid en structuur zorgen. Dat betekent niet dat we deze ordening als een statisch gegeven bekijken. De ontwikkelvelden verhouden zich namelijk op een dynamische manier tot elkaar. Elke ontwikkeling binnen een bepaald ontwikkelveld heeft ook invloed op de andere ontwikkelvelden.

3. Het ontwikkelveld ‘taalontwikkeling’

In het ontwikkelveld ‘taalontwikkeling’ ligt het accent op het stimuleren van de taalontwikkeling door het creëren van betekenisvolle situaties. Een goede beheersing van het Nederlands is zeer belangrijk en krijgt een zichtbare plaats. Ook de doelen voor het formele onderwijs Frans zijn duidelijk terug te vinden. In de huidige samenleving zijn steeds meer talen te horen en is meertaligheid een meerwaarde. Daarom krijgen ook andere talen een plaats in dit ontwikkelveld. De ontwikkeling van al deze talen staat niet los van elkaar: kinderen zetten hun kennis en vaardigheden van de ene taal in bij het ontdekken van de andere taal.

‘Het nut inzien van taal’, ‘zich met plezier inzetten om een betere taalgebruiker te worden’, ‘positief omgaan met meertaligheid’ en ‘openstaan voor talige diversiteit’ zijn attitudes die een belangrijke rol spelen bij de taalontwikkeling. Daarom zijn deze attitudes opgenomen in een apart ontwikkelthema, namelijk ‘talige grondhouding’.

Voor Nederlands en Frans staan de doelen voor luisteren, spreken en gesprekken voeren in het ontwikkelthema ‘mondellinge taalvaardigheid’. De doelen die te maken hebben met lezen en schrijven staan bij het ontwikkelthema ‘schriftelijke taalvaardigheid’. Hoewel mondellinge en schriftelijke taalvaardigheid in afzonderlijke thema’s worden beschreven, zullen ze vaak samen voorkomen in betekenisvolle situaties.

32ste HSN-Conferentie

In het ontwikkelthema ‘taalbeschouwing Nederlands’ staan doelen met betrekking tot reflecteren op taalgebruik en op aspecten van het taalsysteem. De inzichten die leerlingen verwerven, passen ze toe bij het inzetten van mondelinge en schriftelijke taalvaardigheid. De leerlingen kunnen deze inzichten ook inzetten bij het leren van een vreemde taal zoals Frans.

Meer lezen? Zie: <https://zill.katholiekonderwijs.vlaanderen/#!/>.